

**OSNOVNA ŠOLA IVANA BABIČA – JAGRA
MAREZIGE**

**VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE IVANA
BABIČA – JAGRA MAREZIGE**

Marezige,

1. VZGOJNI NAČRT

1.1. Kaj je?

Vzgojni načrt je način izvajanja kakovostnih odnosov med učenci, delavci šole in starši.

Temelji na ciljih osnovne šole in je oblikovan na osnovi vizije in poslanstva šole. Oblikujejo ga strokovni delavci šole v sodelovanju s starši in učenci.

Je del letnega delovnega načrta šole.

Vizija naše šole:

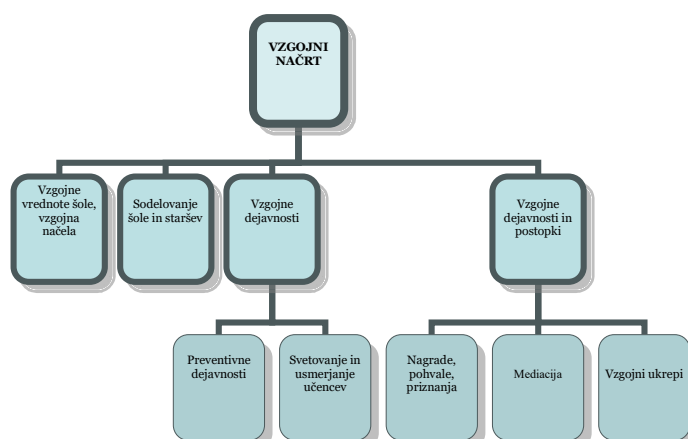
Na Osnovni šoli Ivana Babiča – Jagra Marezige si prizadevamo v prijetnem, varnem in ustvarjalnem vzdušju vzgajati in usmerjati učence k odgovornosti, spoštljivosti in strpnosti. Učence želimo izobraziti in vzgojiti v odgovorne osebe, ki bodo znale reševati vsakdanje probleme, bile ustvarjalne pri delu, spoštovale vrednote naše skupnosti, cenile različnost in doživljale radost novega odkrivanja.

1.2. Vloga in namen

Vloga in namen vzgojnega načrta:

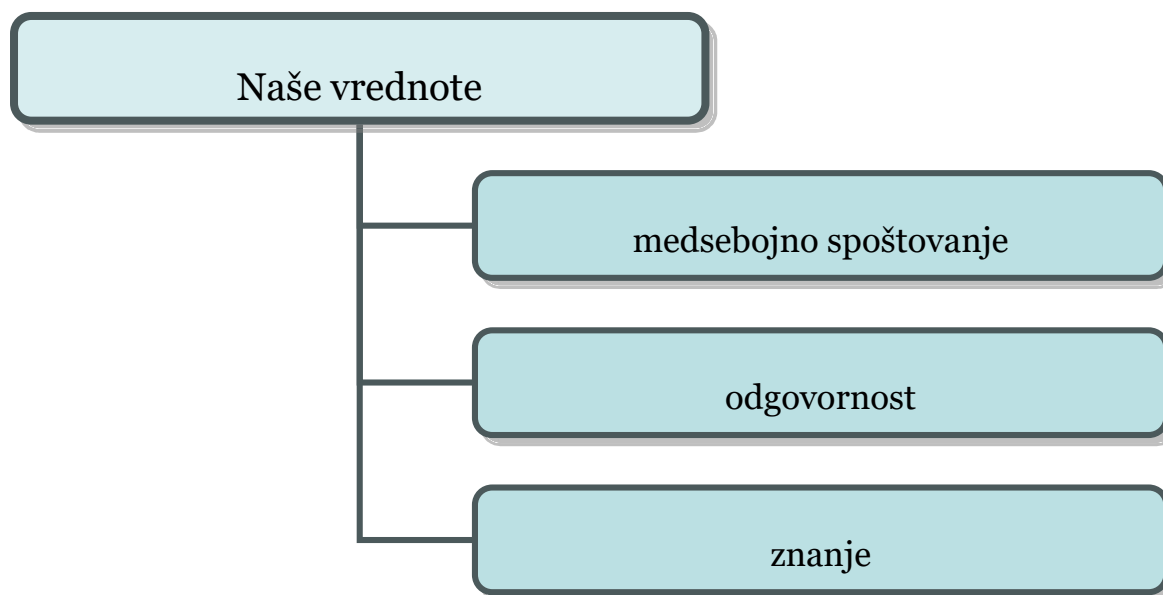
- spodbujati skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj vsakega učenca,
- omogočati osebni razvoj učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi,
- vzgajati za medsebojno spoštovanje in strpnost,
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev šole in lokalnega okolja.

1.3. Vsebina vzgojnega načrta

2. VREDNOTE

Vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujemo vsi - zaposleni, učenci in starši.

2.1. Medsebojno spoštovanje je osnovni pogoj za uspešno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela.

- **Vsi zaposleni** morajo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev in staršev ter pri tem biti učencem za zgled.
- **Učenci** so dolžni spoštovati vse delavce šole, vrstnike in vse ostale učence šole ter upoštevati šolska pravila in navodila učiteljev.
- Medsebojno spoštovanje **staršev** in šole je pogoj za uspešnost pri doseganju ciljev, pri tem so starši dolžni spoštovani delavce šole, biti strpni, sprejemati drugačnost in skupaj s strokovnimi delavci iskati najboljše vzgojne rešitve.

2.2. Odgovornost

Učenci morajo:

- dobro poznati svoje dolžnosti in jih tudi izvajati,
- upoštevati hišni red,
- redno opravljati šolske in domače obveznosti,
- sodelovati s sošolci, jim pomagati pri usvajanju učne snovi ob njihovi odsotnosti zaradi bolezni oz. pri občasnem nerazumevanju nove učne snovi.

2.3. Znanje

Učenci:

- sodelujejo pri pouku,

- se držijo dogovorov z učitelji in starši.

Učenci razvijajo svoje učne navade in krepijo uspešne strategije učenja. Učne izkušnje pridobivajo tudi izven šolskega okolja. S samostojnim delom in delom v skupinah spoznavajo svoja močna področja. Spoštujejo vzgojni načrt, pravila šolskega reda, pravilna hišnega reda in dogovore z učitelji. Med poukom sodelujejo, ga ne motijo, z rednim opravljanjem šolskih obveznosti prevzemajo odgovornost za napredek v svojem življenju.

Vzgojna načela

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje in strpnost, sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.

3. SODELOVANJE ŠOLE IN STARŠEV

Strokovni delavci šole, učenci in starši skušamo razvijati vzajemno-sodelovalni odnos.

Sodelujemo pri:

- doseganju učno vzgojnih ciljev,
- preventivnih vzgojnih dejavnosti,
- vzgojnih projektih šole,
- reševanju osebnih in razvojnih težav posameznega otroka,
- povrnitvah škod,
- izvajanju vzgojnih ukrepov.

Kako?

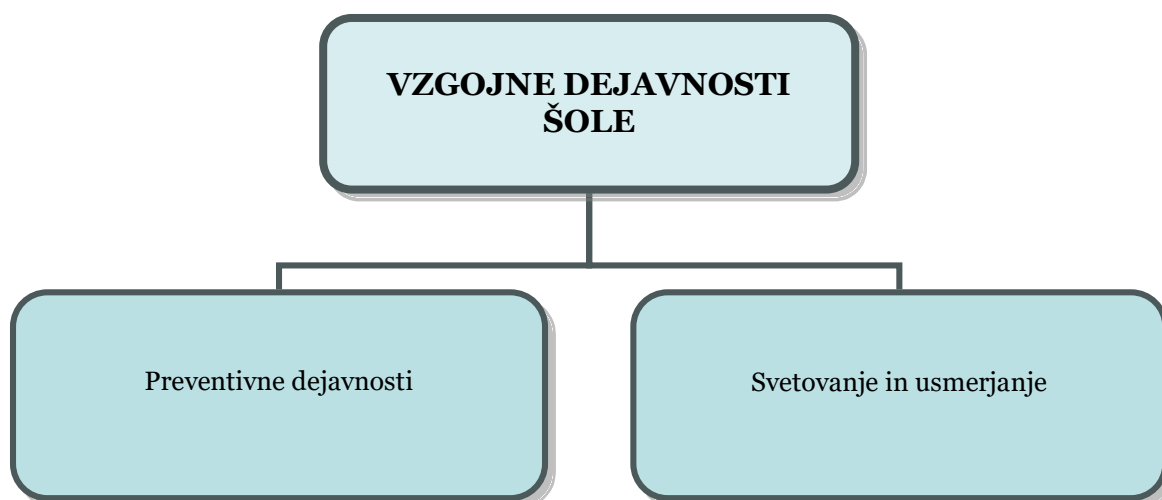
- Na pogovornih urah,
- na roditeljskih sestankih,
- v šoli za starše,
- s spodbujanjem medsebojne komunikacije staršev,
- na srečanjih,
- na predstavah in prireditvah ...

Šola obvešča starše **ustno, po telefonu in pisno**. Ko je potreben poglobljen pogovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo pisno na razgovor.

Pri reševanju problemov šola in starši **sprejmejo dogovor** o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

V reševanje problemov se vključi lahko zunanje ustanove: center za socialno delo, svetovalni center ...

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Z vzgojnimi dejavnostmi bomo oblikovali tako šolsko okolje, da se učenci v njem počutijo **varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni ter da prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.**

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju preventivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

4.1. Preventivne dejavnosti

Šola bo izvajala naslednje preventivne dejavnosti:

- razvijali bomo dobre **medsebojne odnose** in sodelovanje,
- vsaka oddelčna skupnost bo sprejela **pravila oddelka**, ki izhajajo iz pravil šolskega reda; le-ta temeljijo na medsebojni povezanosti, dajanju občutka varnosti in sprejetosti,
- spodbujali bomo **razvijanje socialnih veščin, vrstniškega sodelovanja in pomoči**,
- poudarjali bomo in nagrajevali **zgledno vedenje učencev**,
- razvijali bomo **strpnost, zdrav način življenja, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših**,
- izvajali bomo preventivne dejavnosti za **preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov**,
- spoznavanje, učenje in razvijanje **moralnih vrednot, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje ter kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov**,
- prizadevali si bomo **za takojšnje in načrtno reševanje problemov**, težav in konfliktov.

4.2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, pri razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti. Spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

4.2.1. Cilji svetovanja in usmerjanja

Učenci se učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije njihovega uresničevanja,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost, spremljati lastno uspešnost,
- razmišljati in presojati o lastnem ravnanju in ravnanju drugih,
- prevzemati odgovornost za svoja dejanja ter posledice,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in pri drugih,
- ustrezno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, ko je prisoten stres, strah, čustvena napetost,, neuspeh,...
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati cilje, ki jih zastavi šola.

Kje?

- V okviru oddelčne skupnosti,
- pogovornih ur,
- ob sprotne reševanju problemov.

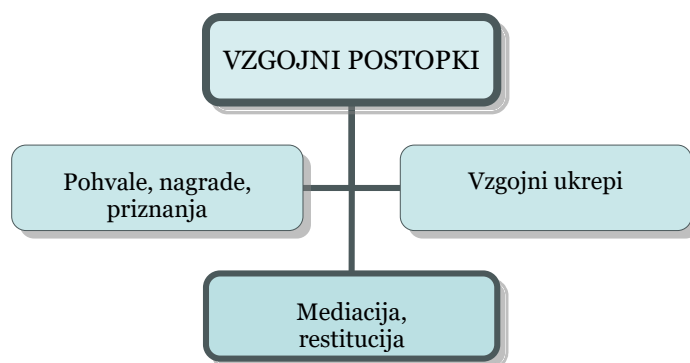
Kdo ?

- Svetovalna služba,
- strokovni sodelavci šole.

Kako?

- S pogovori,
- s socialno interakcijskimi igrami,
- v delavnicah,
- z igro vlog.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

5.1. Pohvale, nagrade, priznanja

Za uspehe pri delu v okviru šole lahko učenec ali skupina učencev prejme pohvalo razrednika, priznanje ravnatelja ali priznanje ravnatelja z nagrado, ki jo prejme na predlog oddelčne skupnosti, skupnosti učencev šole, učitelja, oddelčnega učiteljskega zbora ali ravnatelja šole. Prejme jo lahko za dosežke iz znanja ali za druge izjemne oblike prostovoljnega dela s sovrstniki ali pri drugih dejavnostih na šoli.

Pohvala razrednika

Pohvala razrednika je lahko **ustna** za enkratne, manjše dosežke ali **pisna** za dosežke v šolskem letu.

Priznanje ravnatelja

Priznanje ravnatelja se podeli učencu ali skupini učencev, ki so bili s svojim delom uspešni in so izdatno prispevali k boljšemu počutju in delu na šoli ter ugledu šole v širši skupnosti. Priznanje ravnatelja lahko predlaga razrednik, mentor dejavnosti, učitelj, drugi strokovni delavec. Potrdi ga oddelčni učiteljski zbor z večino vseh glasov. Podeli se javno ob koncu šolskega leta na zaključni prireditvi.

Priznanje ravnatelja z nagrado

Priznanje ravnatelja z nagrado se podeli učencu, ki so s svojim uspešnim delom dosegel priznanja na tekmovanjih, vidne dosežke pri drugih dejavnostih v okviru šole ali za druge izjemne oblike prostovoljnega dela s sovrstniki.

Priznanje ravnatelja z nagrado se lahko podeli tudi učencem za **izjemne dosežke** na **mednarodnem nivoju**.

Nagrado Modro pero podeli ravnatelj učencu 9. razreda za izjemne dosežke, ki jih je dosegel v času šolanja in je bil vzoren učenec v času šolanja. Pri tem se predvsem upošteva: marljivost, delavnost, spoštljivost, kolegialnost, solidarnost, pomoč učencem, prostovoljno delo...

Priznanje ravnatelja z nagrado lahko predlaga razrednik, mentor dejavnosti, učitelj, drugi strokovni delavec. Potrdi jo oddelčni učiteljski zbor z večino vseh glasov. Podeli se javno ob koncu šolskega leta na zaključni prireditvi.

Postopki in kriteriji podeljevanja pohval in priznanj učencem so natančneje opisani v Pravilih o nagrajevanju učencev Osnovne šole Ivana Babiča – Jagra Marezige.

5.2. Mediacija

Mediacija je proces, v katerem dve strani, ki sta v sporu, s pomočjo nevtralne tretje osebe (ali dveh) poskušajo razrešiti nastalo situacijo. Poudarek v procesu je na pripravljenosti za razreševanje, prostovoljnosti in zaupnosti.

Postopek mediacije je **prostovoljen**: samo če sta se udeleženca, vpletena v spor, za mediacijo odločila sama, sta lahko uspešna pri reševanju.

Vse, kar se dogaja v mediaciji, je **zaupno** in se ne razkrije nikomur, razen če se udeleženci ne dogovorijo drugače.

Mediator je posrednik v sporu. Lahko je vrstnik ali odrasla oseba. Mediator ne posega v reševanje problema, čeprav ponudi potrebno pomoč. Ni na nobeni strani in ne svetuje. Njegova naloga je, da udeležencema pomaga pri pogovoru in dogovoru. Tudi on ne sme o tem, kar se je dogajalo na mediaciji, povedati nikomur, razen če se ne dogovorijo drugače.

Mediacijo izvajajo mediatorji – učitelji, svetovalni delavci ali vrstniški mediatorji.

Za vsako mediacijo posebej je potreben dogovor, kdaj se bo izvajala.

ŠOLSKA MEDIACIJA

Šolsko mediacijo **izvajajo strokovni delavci na šoli**, ki so usposobljeni za mediacije.

S šolsko mediacijo se tako lahko rešujejo problemi, ki spadajo v sam vrh trikotnika reševanja sporov, kar velja tako za konflikte med učenci, kot tudi med učenci in učitelji ali med učitelji in starši.

Prednosti mediacije v šoli:

- spodbuja **pozitivno komunikacijo**,
- **zmanjšuje nasilje**, vandalizem in druge agresivne načine izražanja nesoglasja,
- spodbuja otroke in mladostnike, da svoje konflikte rešujejo tako, da **prisluhnejo drug drugemu**, razvijajo kritično mišljenje in **veščine razreševanja konfliktov**,
- uči **mirnega načina soočanja** z razlikami in drugačnostjo,
- motivira učence za **občutek pravičnosti**,
- konflikti so uspešno rešeni in **obe strani sta zadovoljni z izidom**,

- učenci osvojijo **pomembne življenjske veščine**, kar velja tako za mediatorja kot ostala udeleženca: dobro komunikacijo, iskanje in evalviranje rešitev, sprejemanje odgovornosti za lastne odločitve, sobivanje z drugače mislečimi,
- naučene veščine lahko učenci **prakticirajo v konkretnih sporih iz vsakdanjega življenja**,
- mediacijski proces privabi iz učenca **vrline**, kot so opravičilo ali priznanje nasprotniku, željo po odpuščanju, prijateljstvo,
- **povečuje samospoštovanje**,
- **opolnomoči** učence in prispeva k njihovi osebnostni rasti,
- mediacija je **primerna in koristna za vse učence**, tudi tiste, ki so pojmovani kot »težavni«,
- mediacija doprinese **učiteljem več časa** za tisto, kar je njihova primarna naloga – poučevanje, ker imajo manj opravka z disciplinskimi nalogami,
- mediacija **deluje preventivno**: ni uporabna zgolj za razreševanje konfliktov, temveč v veliko primerih **prepreči, da bi spor prerasel v nasilje**,
- mediacija **izboljša splošno »klimo« v šoli**: povečuje občutek pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja šolske situacije; šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj.

VRSTNIŠKA MEDIACIJA

Gre za proces, v katerem **sta udeležena vsaj dva učenca, med katerima je prišlo do nesoglasja, konflikta ali spora**. Obe strani morata biti **pripravljeni nastalo situacijo razrešiti na miren, strpen in produktiven način**.

Pri tem jima pomaga tretji, nevtralni vrstnik, ki z različnimi znanji, veščinami in tehnikami učencema v konfliktu **pomaga pri razlagi različnih pogledov, izražanju želja in potreb**, da bi **poiskala najboljšo med možnimi rešitvami**.

Vrstniški mediatorji imajo mentorje, s katerimi se lahko pogovorijo in osvetlujejo vprašanja in težave pri mediiiranju.

5.3. Restitucija

Restitucija je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. Restitucija je prostovoljna, ponujena možnost. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na socialnem in psihološkem področju. Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil. Poravnava oz. nadomestilo za povzročeno škodo je smiselno povezana s povzročeno škodo in z njo povezanimi vrednotami. Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucija omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak. Omogoča pozitivno vedenje in oblikovanje pozitivne samopodobe ter ponotranjanje vrednot. Ni kaznovalna, učenec sam

ustvarjalno rešuje problem. O postopku šola obvesti starše. Če je učenec dovoljeno delati, napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljeni spreminjati svoje vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

5.3. Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitve pravil. Uporabljajo se, ko učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so predhodno bile izvedene vse vzgojne dejavnosti.

Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodeluje učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Reševanje problema se izvaja sproti in je povezano s težo kršitve. Pri tem bomo upoštevali postopnost vzgojnega ukrepanja:

- učitelj
- razrednik – starši
- šolska svetovalna služba
- ravnatelj.

Razen v izjemnih primerih (namerne hujše kršitve, ki ogrožajo življenjsko varnost in nedotakljivost posameznika) se uporabljajo naslednji vzgojni ukrepi:

- pogovor učitelja oz. razrednika oz. svetovalnega delavca z učenecem,
- pogovor učitelja oz. razrednika z učenecem in starši,
- pogovor z učitelja oz. razrednika z učenecem, starši in svetovalno službo,
- pogovor razrednika z učenecem, starši in svetovalno službo, ki skupaj pripravijo program za reševanje problema (s postopki, dogovori, spremljanjem, ciljem),
- razgovore z učenecem po pouku,
- presedanje učenca,
- organizacija učenja izven učne skupine, kadar gre za zagotavljanje varnosti,
- družbeno koristno delo v povezavi s kršitvijo,
- poravnava škode,
- povečan nadzor nad učenecem,
- ustno opozorilo učencu,
- pisno opozorilo učencu,
- prepoved približevanja,
- opravičilo učenca,
- prevzem kosila ob točno določeni uri,
- učenec mora počakati na kosilo na zadnjem mestu v koloni,
- zapis razmišljanja o svojem vedenju ter predlogi za izboljšanje svojega vedenja,
- ponovno opravljanje ocenjevanja,
- vračilo lastnine drugih,

- podaljšanje opravljanja nalog reditelja
- zadrževanje v knjižnici ob točno določenih urah,
- premestitev v drug oddelek,
- redni in v naprej določeni stiki s strokovnim delavcem,
- navodilo učitelja učencu, naj zapusti šolske prostore (po končanem pouku),
- organizirana ustrezna nadomestna zaposlitev,
- učenec ustno predstavi določeno temo drugim učencem,
- opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti po pouku,
- začasen odvzem elektronske naprave, s katero učenec moti pouk oz. začasen odvzem nevarnih nedovoljenih sredstev, ki jih ima učenec v šoli – vse začasno odvzete stvari izročimo staršem osebno, razen predmetov, ki se jih v skladu z zakonodajo ne sme imeti v posesti,
- odvzem mobilnega telefona oz. avdio-vizualne naprave; odvzeto napravo lahko starši prevzamejo pri ravnatelju,

V primeru, da učenec hudo moti pouk, mu bo šola občasno zagotovila doseganje ciljev v drugih oblikah organiziranega dela z namenom, da se drugim učencem zagotovi varnost oz. nemoten pouk.

V primeru zaznave medvrstniškega nasilja se ukrepa v skladu s Protokolom za ravnanje ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno – izobraževalnih zavodih.

6. VZGOJNI OPOMINI

Izrekanje vzgojnih opominov določa 60. f člen Zakona o osnovni šoli.

Spremembe vzgojnega načrta je sprejel svet zavoda na seji dne

Predsednica sveta zavoda
Tatjana Dominić Radivojević

Štev. delov.: